

Een stevige basis

Voorzitter,

Wat gebeurt er als we een huis bouwen zonder goede ondergrond, zonder goede basis? Een huis zonder goede basis is instabiel en zakt weg. Voordat je het weet, zijn de muren scheef, is het dak ingestort en het huis onbewoonbaar. Een huis mét een goede basis blijft stevig staan.

Wat voor een huis geldt, geldt ook voor de gemeente. Ideeën zonder stevige basis worden bij tegenslag omver geblazen. Een gemeente zonder stevige basis zal wankelen. Toch zijn de afgelopen jaren heel wat ideeën in Nederland zonder stevige basis opgestart die op zand blijken te staan! Dit levert onzekerheden voor inwoners en onrealistisch hoge uitvoeringskosten voor overheden op. Als gemeente zijn we medeverantwoordelijk die onzekerheden te voorkomen, de hoge kosten te beteugelen en dus zijn we verplicht een rotsvaste basis onder ons beleid te leggen.

Voorzitter,

Deze kadernota toont het eerste effect van keuzes die gemaakt zijn op basis van het raadsprogramma "Krachtig Zwijndrecht". Keuzes die vaste grond moesten geven. Er zijn nu positieve tekenen dat het raadsprogramma inderdaad een keerpunt is gebleken! Samen delen we in deze prestatie: het begin van de verandering is gerealiseerd.

Het raadsprogramma was ambitieus en vroeg forse investeringen, boven op de reguliere begroting. Vaak hebben we gesteld dat de kosten voor de baat uitgaan.

We kijken nu met gepaste trots naar het effect van het ambitieuze raadsprogramma; naast de kosten, nu ook de baten. Het is gelukt om minder meerkosten op het sociaal domein te realiseren. Daarnaast heeft Zwijndrecht een zeer actieve bijdrage geleverd richting het rijk om gecompenseerd te worden voor de stijgende kosten in het sociaal domein. Incidenteel (voor 1 jaar) is er extra geld vanuit het rijk toegezegd en, naar wij begrepen, staan provincie en ministerie een gedeeltelijke structurele doorrekening toe.

Maar de verandering is nog niet afgerond. Ook voor 2022 worden stevige investeringen voorgesteld op het ruimtelijk en sociale domein. De ChristenUnie-SGP ondersteunt de gedachte dat nu het moment is om door te pakken om Zwijndrecht sterker en toekomstbestendiger te maken.

Om onze ambities te realiseren was een nieuwe wijze van samenwerking in de regio noodzakelijk. Met ingang van 2022 zal de gemeenteraad ook in het sociaal domein meer beleid zelf kunnen bepalen! Nu investeren we in de eigen organisatie en in de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal, daardoor realiseren we de doelstellingen van het deltaplan armoede en het transformatieplan, waardoor uiteindelijk kosten beter beheersbaar worden.

Om diezelfde reden steunen we ook het voortzetten van de geslaagde aanpak uit het raadsprogramma: de zorgmarinier en de vroegsignalering van schulden. Daarnaast is de uitbreiding van de griffie gewenst. De Raad voor het Openbaar bestuur constateerde eigenlijk dat het takenpakket van de raad groter wordt en daarmee ook de ondersteuningsvraag aan de griffie. Denk dan aan decentralisaties, omgevingswet, ontwikkelingen in de regio en het behartigen van de belangen van de volksvertegenwoordiging.

Ten aanzien van de lokale lasten steunen we het voorstel van het college de totale opbrengst alleen te laten groeien met de inflatiecorrectie. Laten we ervoor zorgen dat we langzamerhand naar het 'linkerrijtje' verschuiven als het op lokale lasten aankomt.

De gemeenten en het kabinet zijn blijvend in onderhandeling om te komen tot vergoeding voor de uitvoering van onder andere de effecten van het Klimaatakkoord (blz. 11). Het college stelt voor 10% van het totale budget van de projecten voor klimaatadaptatie in investeringen, ongeveer € 800.000, beschikbaar te stellen. Voorzitter, door deze wijze van berekening wordt de opbouw van het Investeringsprogramma steeds meer een statisch-theoretische benadering. Voeg daaraan toe dat we het programma structureel niet volledig uitvoeren. Daarmee rekenen we ons arm, aldus de bekende wet van de ons helaas ontvallen heer Van der Does. Wij dienen een motie in om te komen tot een nieuwe opzet en werkwijze voor het investeringsprogramma, uitgaande van eerst realistische plannen en vervolgens realistische kosten en die mogen wat ons betreft dan inclusief klimaatadaptatie en verduurzaming zijn.

Daarnaast is voor het programma duurzaamheid ook extra middelen nodig. Bijna 1,1 miljoen euro in twee jaar. Hiermee hebben we veel moeite, omdat we compensatie wensen voor nieuwe gemeentelijke taken rondom de effecten van het Klimaatakkoord. We stellen dit nu vast als een budget en we zullen de wethouder via een motie oproepen het Rijk te bewegen tot financiering van deze taak. Wel wensen we inzet rondom de waterproblematiek. Daarin kan de aanpak niet wachten op landelijke regelingen. We dienen ook een motie in waarin wij het college oproepen bij de regering te bepleiten dat Zwijndrecht extra middelen krijgt vanwege de bodemsamenstelling. Sommige woningen zakken letterlijk weg in de bodem. Dit past bij de aanpak die er eerder was ten aanzien van gemeenten die geconfronteerd werden met problemen in de bodemsamenstelling.

De Kiboe-hoeve is dringend aan renovatie of herbouw toe. Goede voorzieningen zijn immers onmisbaar in de samenleving. Alleen de huidige locatie lijkt bespreekbaar. Belangrijk is namelijk de beleving en emotie bij die plek. Ook het karakteristieke gebouw met het puntdak zou daarbij, wellicht in aangepaste vorm, beschikbaar kunnen blijven. Wij zullen u hiertoe oproepen via een motie.

De fractie ziet de uitwerking van het grondstoffenbeleidsplan positief kritisch tegemoet. Aanvullend op onze vragen en opmerkingen, willen wij een toezegging van de wethouder dat ze ons direct informeert op het moment dat blijkt dat die 10% kostenbesparing voor de inwoners niet gehaald kan worden.

Voorzitter,

Zwijndrecht lijkt de rots te hebben gevonden, waarop veilig gebouwd kan worden. Op ruimtelijk economisch terrein wordt het rotsvast fundament goed zichtbaar. Te denken valt aan de ontwikkeling van het gebied rondom het station, Diztrikt, op Noordoever, grote investeringen in Winkelplein Kort-Ambacht en het Loveld-terrein wat wordt ontwikkeld tot een nautisch maritiem cluster met ruimte voor maritieme bedrijvigheid. De herontwikkeling kan nu van start gaan en doet recht aan het maritieme karakter van Zwijndrecht. Deze ontwikkelingen leveren veel en een grote diversiteit aan banen op. En die banen zijn belangrijk. Dat is een fundament waarop we kunnen bouwen, waar we ook in het sociaal domein en voor voorzieningen, zoals de Kiboe-Hoeve, de juiste keuzes kunnen maken.

Voorzitter,

Waarom doen we wat we doen en waarom is dit belangrijk? Duidelijkheid is nodig om ons doel te bereiken. Die duidelijkheid is buitengewoon belangrijk voor de inwoners. We merken echter dat die duidelijkheid vaak ontbreekt. We hebben in het rapport van onze ambtenaar Jannes Blokstra kunnen lezen dat vertrouwen in de gemeente, in de politiek, alles te maken heeft met communicatie. Juist in

deze tijd moet er nog veel meer en beter gecommuniceerd worden om vertrouwen te verdienen of terug te winnen. Wij roepen daarom in een motie op om meer in te zetten op communicatie.

Als afsluiting willen wij meegeven dat een fundament ook een bijbels beeld is. Jezus sprak zelf over een voorbeeld met een huis met een goede ondergrond, de rots, een goede basis, en een huis zonder goede ondergrond. Een huis wat instortte toen stormen en waterstromen kwamen en een huis wat bleef staan. Wij geloven vast dat ons leven een stevige ondergrond krijgt wanneer God de basis van je bestaan is. In de praktijk van alledag kan je fundament heel anders voelen: wankel, kwetsbaar. Er kunnen zorgen zijn om gezondheid, relaties, kinderen, werk, de wereld... noem maar op. In de afgelopen anderhalf jaar hebben we die onzekerheid en kwetsbaarheid allemaal op onze eigen manier ervaren. Dan is het een gigantische bemoediging dat er een onwankelbare waarheid is dat God je leven omarmt en draagt.

2^e Termijn:

Grote onbekende voor wat betreft de financiële en maatschappelijke impact op de langere termijn blijft Corona. Het afgelopen jaar hebben we ons ingezet om de beide gevolgen, financieel en maatschappelijk, zo veel mogelijk in beeld te hebben en te beperken. We zien tot nu toe dat de directe kosten in voldoende mate door het rijk en/of eigen maatregelen worden afgevangen. We zien graag op korte termijn voorstellen van het college voor een herstelplan om ook de effecten op langere termijn op te vangen. We roepen het college op hierbij goed aansluiting te houden bij landelijke ontwikkelingen en regelingen, maar waar nodig ook de rijksoverheid te bewegen verantwoordelijkheid te blijven nemen.

Met de inrichting van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Sociaal komt de regie in het sociaal domein lokaal te liggen en draaien we zelf aan de knoppen. Er ontstaan mogelijkheden naar meer slagvaardigheid van dienstverlening en ruimte voor innovatie. Om de nieuwe lokale knoppen goed te bedienen is extra inzet nodig en die is randvoorwaardelijk om de kwaliteitsdoelstellingen uit het transformatieplan te behalen. Ook hier gaan de kosten voor de baten uit. Er komt dan meer sturing, er is meer inzet nodig in preventie en er ontstaan mogelijkheden om in te grijpen bij de uitvoeringsorganisaties.

We hebben het beeld gebruikt van een huis zonder goede ondergrond, wat ook instortte toen het water kwam. In dit kader denken we ook aan het feit dat het 600 jaar geleden is dat de St. Elizabethsvloed deze regio heeft gevormd. Die storm uit 1421 heeft wijsheid en kennis gebracht, waardoor we nu economisch sterke maritieme sector hebben (van waterbouwers, scheepsbouwers, baggeraars tot de binnenvaart). Een mooie basis om op door te bouwen. Mooi dat dit ook bij het Loveld-terrein nu lijkt te gebeuren. We wensen college, ambtenaren en raad in de komende periode van harte Gods onmisbare zegen toe